

COVID-19 istraživanje

Utjecaj na poslovanje i perspektiva za budućnost

25. lipnja 2020.

U partnerstvu s

KEARNEY

Kearney-evo i AmCham-ovo COVID-19 istraživanje pruža preliminarnu procjenu utjecaja krize među hrvatskim poduzećima

Ciljevi istraživanja

Cilj ovog kratkog istraživanja je preliminarno razumijevanje učinka krize COVID-19 na poslovanje, temeljeno na dosadašnjim kretanjima

Budući da se situacija brzo razvija, očekujemo da se rezultati mijenjaju i možda ćemo razmotriti buduće istraživanje radi ažuriranja rezultata

Istraživanje je provedeno u lipnju 2020. među hrvatskim poduzećima

Suradnja AmCham-a i Kearney-a

Ovo istraživanje pripremio je Kearney u suradnji s Američkom gospodarskom komorom u Hrvatskoj

O Kearney-u

KEARNEY

Kearney je globalna konzultantska tvrtka za upravljanje s više od 3.600 zaposlenih koji rade u 40 zemalja

Kearney pomaže više od tri četvrtine Fortune Global 500 kompanija, kao i utjecajnim vladinim i neprofitnim organizacijama, fokusirajući se na strateška i operativna pitanja izvršnih direktora

O AmCham-u Hrvatska

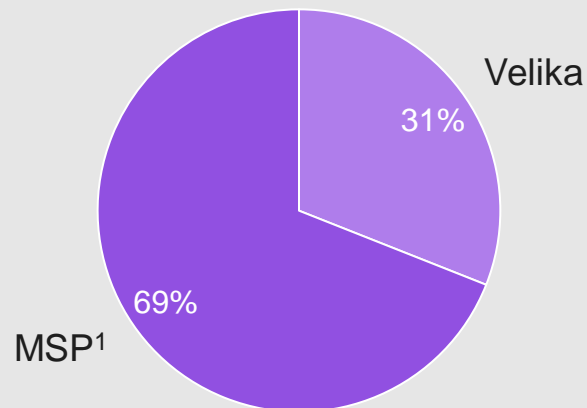
AmCham Hrvatska je mjesto strateškog promišljanja, integriteta, pristupa i vidljivosti. Dotaknite širok izvor talenata da biste dobili odgovore na ključna pitanja budućnosti

AmCham Hrvatska jedna je od najaktivnijih međunarodnih poslovnih zajednica u Hrvatskoj koja okuplja preko 250 američkih, hrvatskih i drugih međunarodnih tvrtki koje zapošljavaju više od 85.000 ljudi

Istraživanje pruža širok spektar mišljenja međunarodne poslovne zajednice u Hrvatskoj

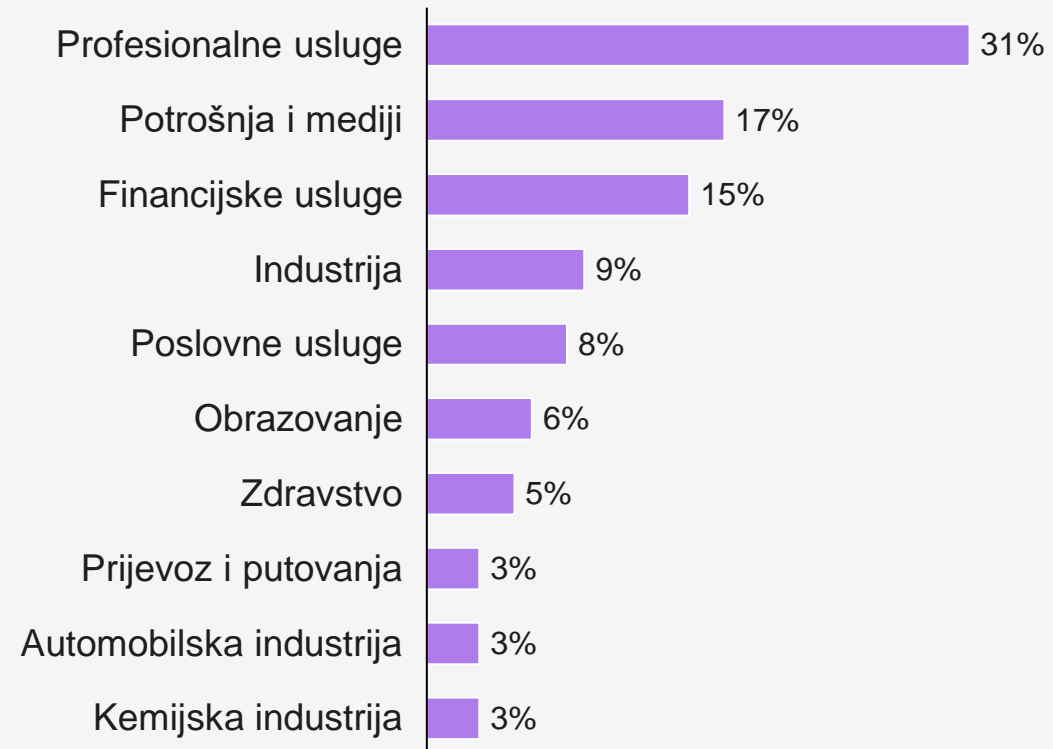
Poduzeća obuhvaćena istraživanjem

Prikupljeno je više od 100 odgovora, uz snažnu zastupljenost malih i srednjih poduzeća

1. MSP: do 250 radnika, Velika: preko 250 radnika
Izvor: AmCham Kearney COVID-19 Istraživanje lipanj 2020, 2020

Distribucija poduzeća koja su sudjelovala

1

Učinkovitost planova za krizne situacije

59% poduzeća imalo je postojeće opće planove za krizne situacije

Velika poduzeća bila su najbolje pripremljene

Samo 8% poduzeća izvijestilo je o značajnim izazovima kod rada od kuće

2

Situacija je ozbiljna, s nekoliko pozitivnih očekivanja

Poduzeća očekuju negativan prihod (u prosjeku -13%) i negativan utjecaj na ulaganja i posljedično smanjenje radne snage, iako manje od usporedivih zemalja u srednjoj i istočnoj Europi

Neka poduzeća povećavaju ulaganja unatoč negativnim prihodima kako bi ublažila dugoročne izazove i bila spremne za budućnost

3

Predviđanje dugoročnog poslovanja

Većina poduzeća već identificira dugoročne aktivnosti transformacije kako bi ublažila utjecaj krize

Hrvatska poduzeća planiraju preseliti poslovanje bliže domovini - 55% ispitanika razmatra promjene u svom lancu opskrbe

Poduzeća planiraju veći digitalni angažman sa svojim kupcima
Konsolidacija industrije ne izgleda kao ozbiljna opcija za hrvatska poduzeća

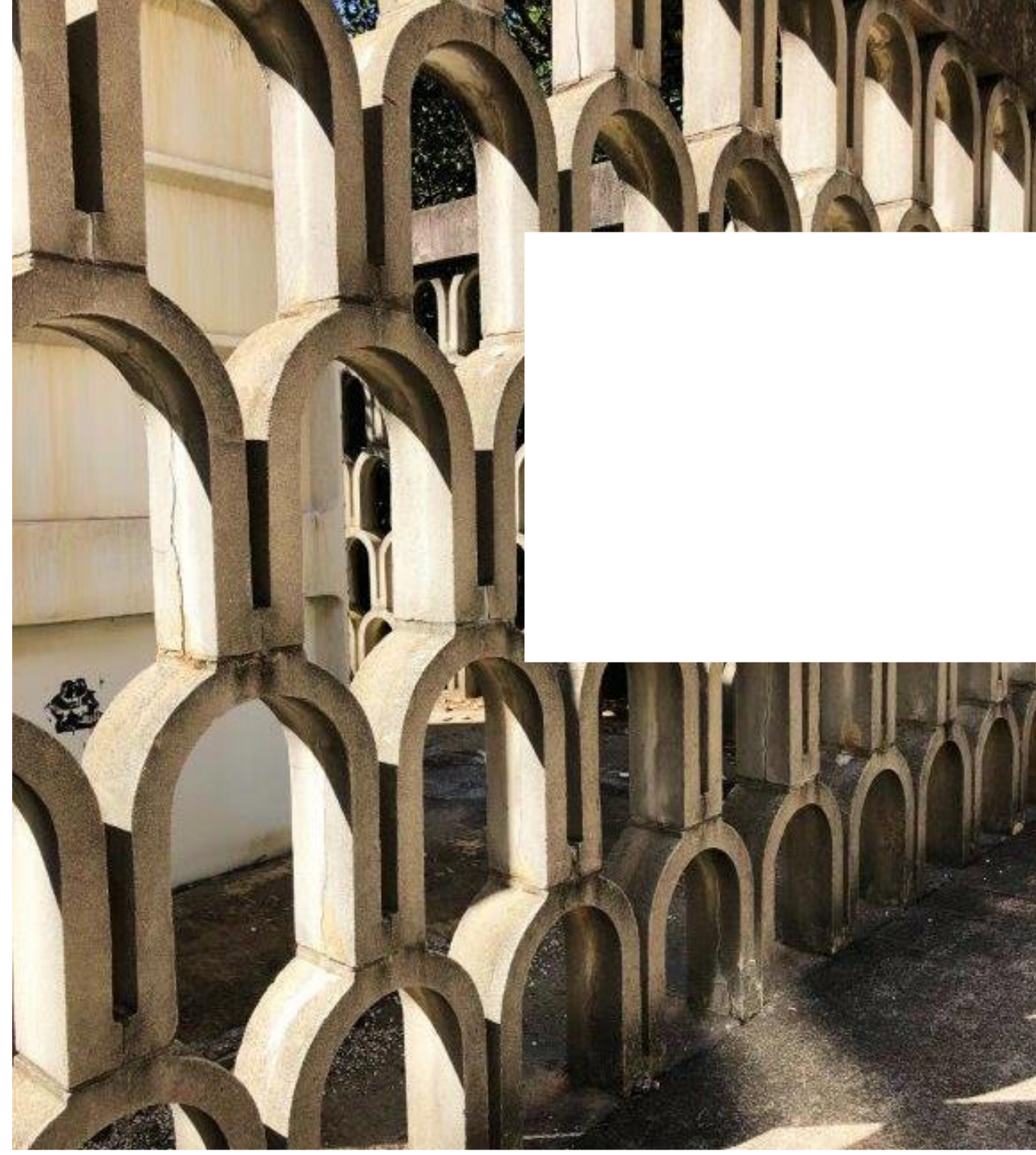
Većina poduzeća koja koriste potpore vlade zadovoljna je načinom na koji su primijenjene

1. Kontekst

2. Utjecaj na poslovanje

3. Perspektiva za budućnost

Kontekst

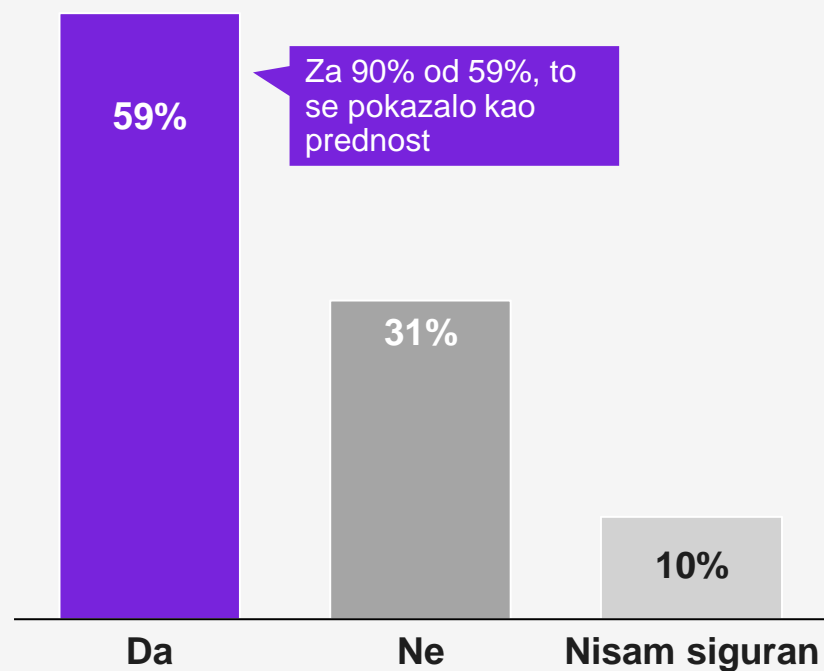
59% poduzeća imalo je postojeće planove za krizne situacije

Prije pojave COVID-19, je li vaše poduzeće imalo uspostavljen službeni plan za hitne situacije koji osigurava da bitne poslovne funkcije ne budu prekinute u slučaju epidemije?

% ispitanika

Usporedba s istraživanjem zemalja srednje i istočne Europe

– 56% to 61%

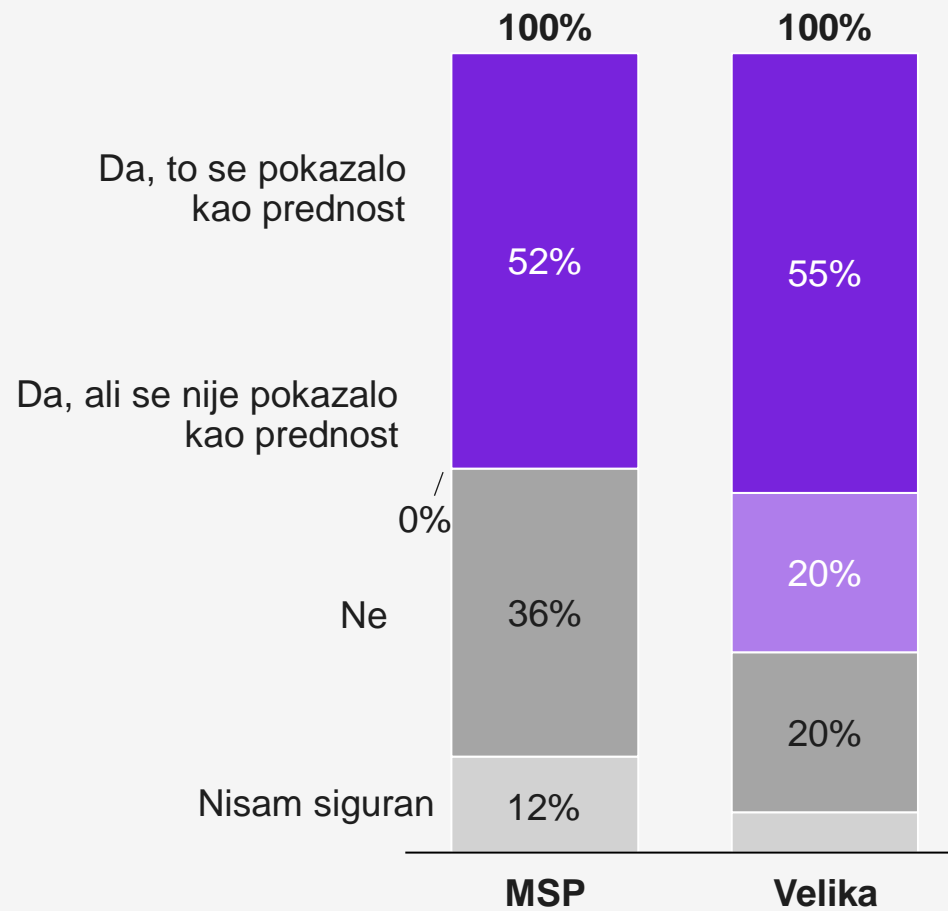

Izvor: AmCham i Kearney COVID-19 istraživanje lipanj 2020

Velika poduzeća su bila najbolje pripremljena

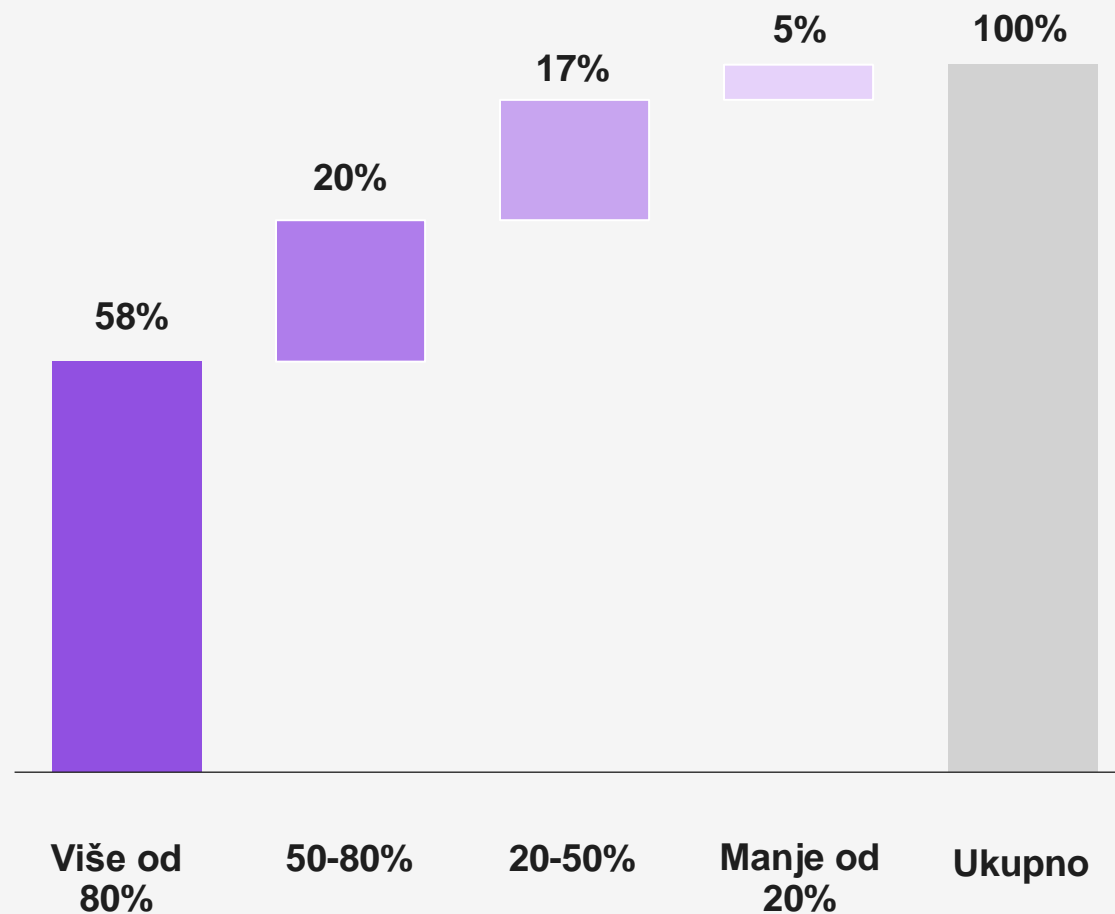
Prije pojave COVID-19, je li vaše poduzeće uspostavilo službeni plan za hitne situacije koji osigurava da bitne poslovne funkcije ne budu prekinute u slučaju epidemije?
% ispitanika

Rad od kuće je trenutačno norma

Koliki je udio zaposlenih koji rade kod kuće, isključujući bilo kakvu tehničku nezaposlenost? (za prateće aktivnosti, back-office, call centre itd.)
% ispitanika

Usporedba s istraživanjem zemalja srednje i istočne Europe

Poduzeća s više od 80% radnika na radu od kuće

– 44% to 60%

Samo 8% poduzeća izvijestilo je o značajnim izazovima kod rada od kuće

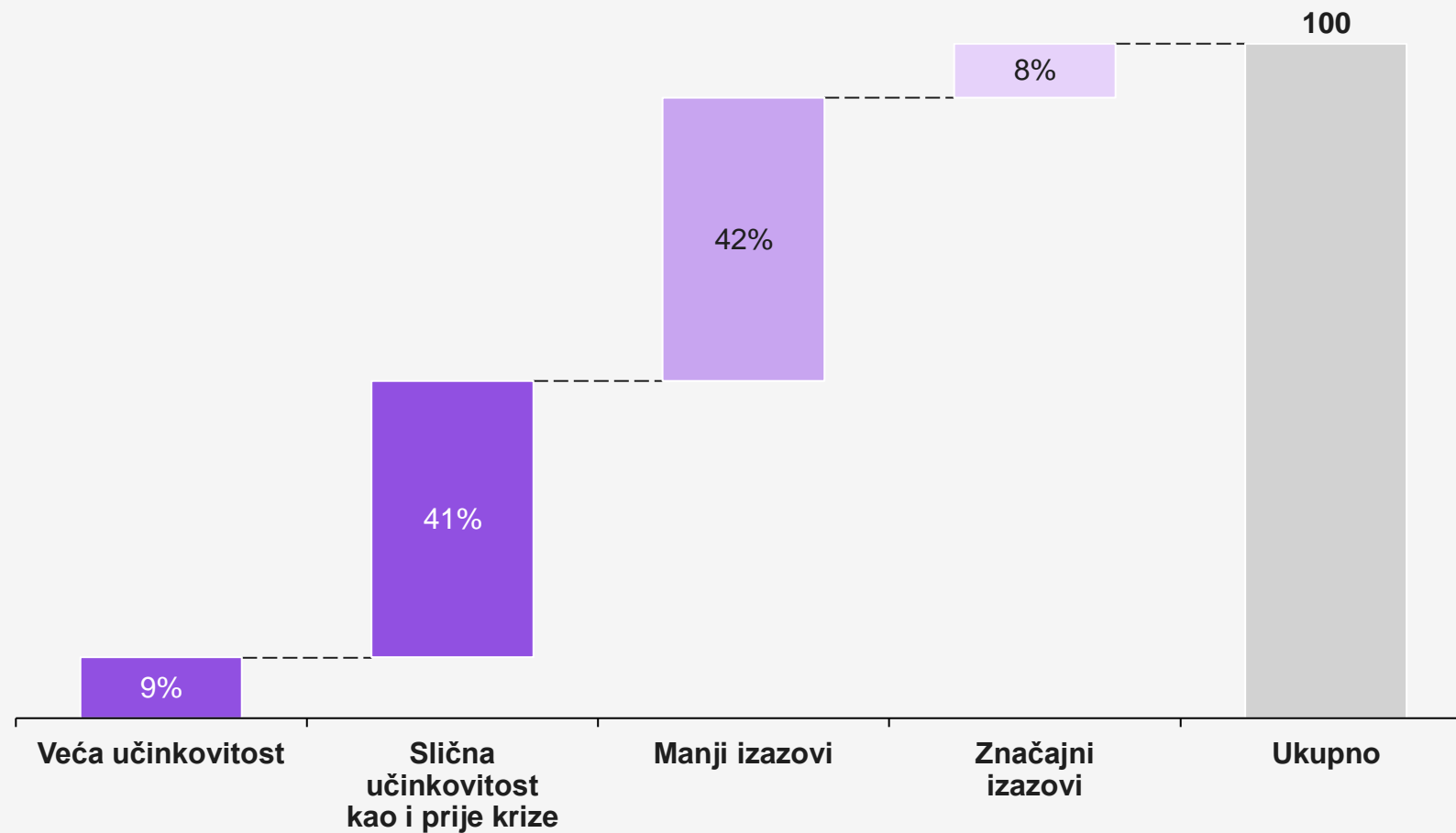
Usporedba s istraživanjem
zemalja srednje i istočne
Europe

Poduzeća koja su primijetila
značajnije izazove s radom
od kuće

– 5% to 7%

Kakvo je vaše iskustvo s radom od kuće u vašem poduzeću (ne uključujući terenski rad)?

% ispitanika

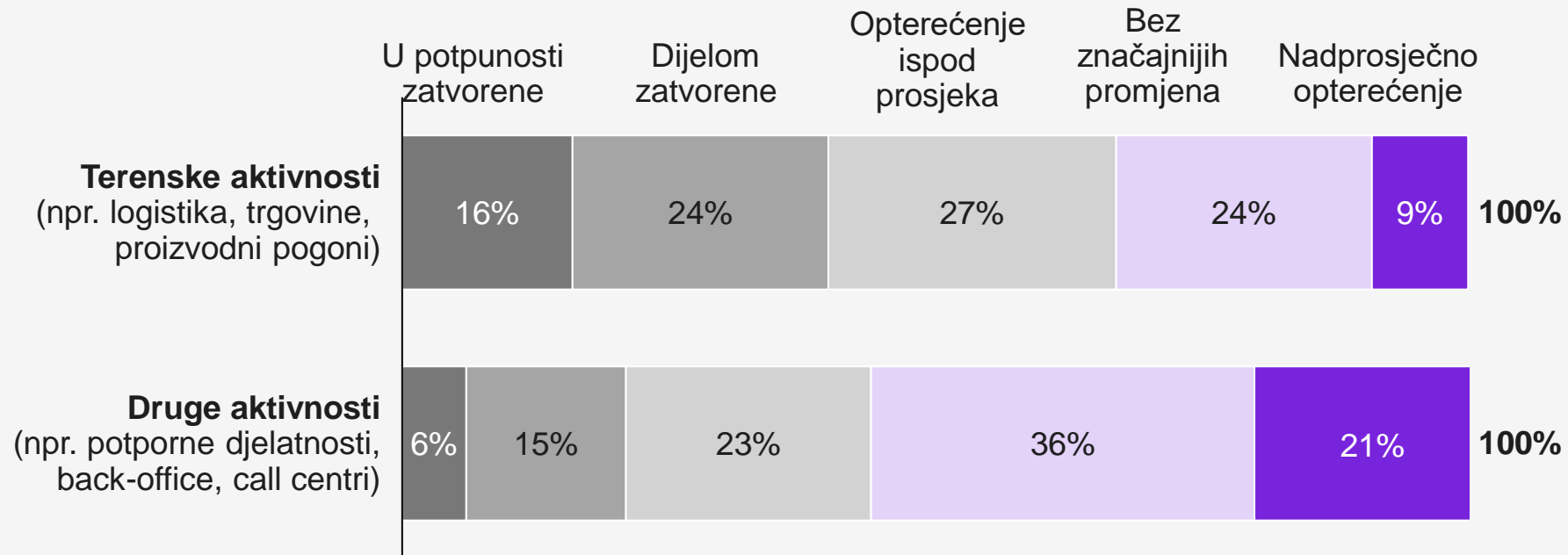

Utjecaj na poslovanje

Značajan utjecaj na poslovnu aktivnost

U kojoj mjeri su vaše terenske i druge poslovne aktivnosti pogođene?
% ispitanika

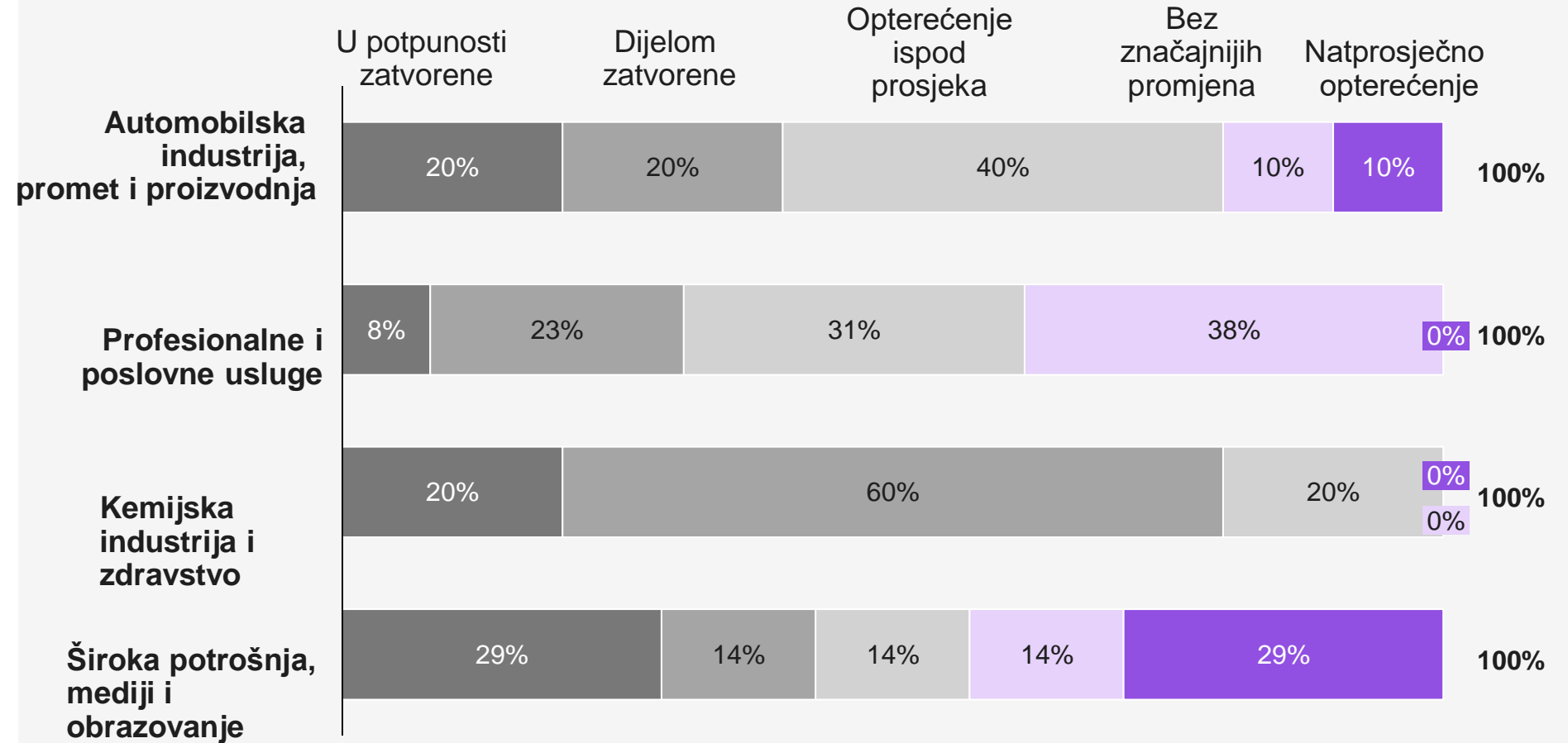
Značajne razlike između poduzeća

Više od četvrtine ispitanika prijavljuje ispod prosječnu terensku poslovnu aktivnost

U isto vrijeme, 21% ispitanih ima iznad prosječno poslovno opterećenje

Sve industrije su pod utjecajem, uglavnom negativnim

U kojoj mjeri su vaše terenske aktivnosti u Hrvatskoj pogođene (npr. logistika, trgovine, proizvodni pogoni) ?
% ispitanika

Široka potrošnja, mediji i obrazovanje prijavljuju veće nego inače poslovno opterećenje.

Automobilska industrija, promet i proizvodnja, zajedno s kemijskom industrijom i zdravstvom

Hrvatska poduzeća su više optimistična od poduzeća u usporedivim zemljama srednje i istočne Europe

Usporedba s istraživanjem zemalja srednje i istočne Europe

Prihodi
– -9% to -15%

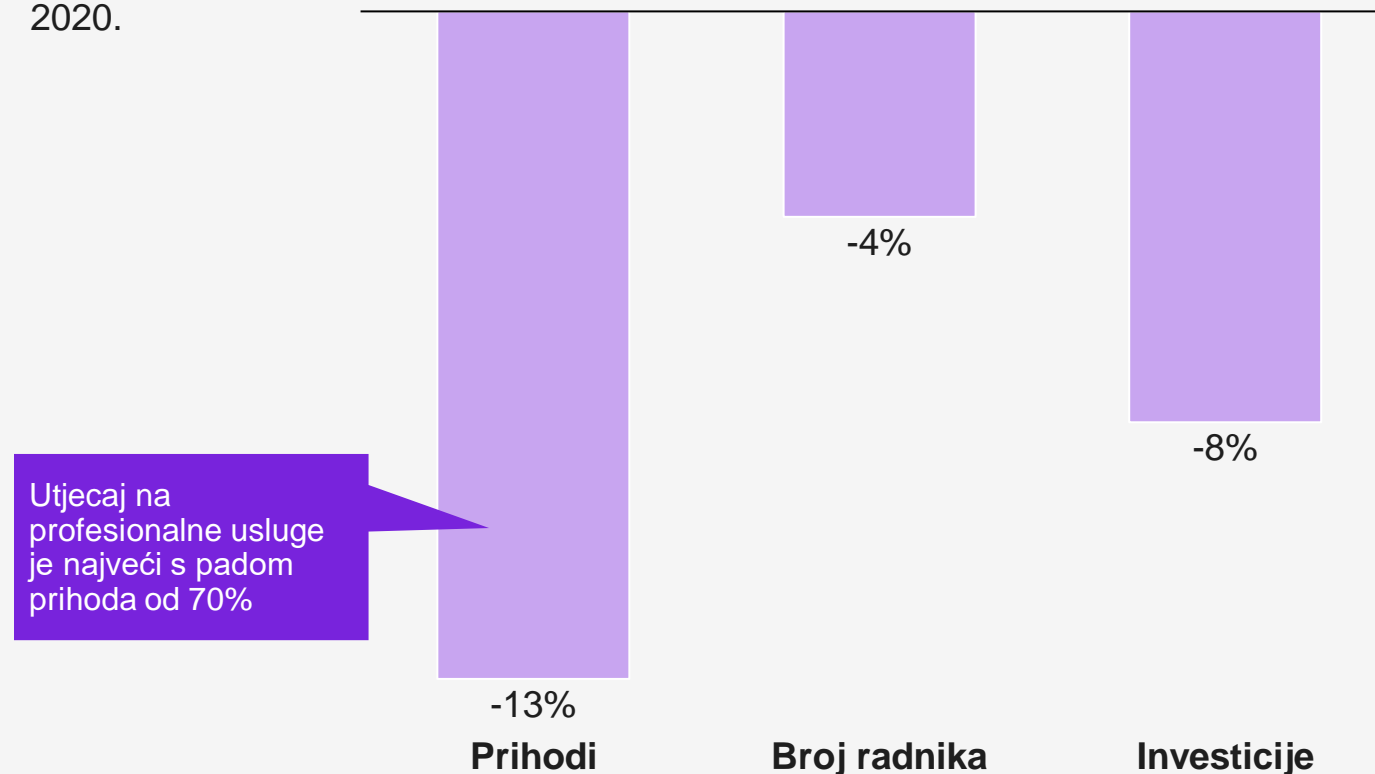
Broj radnika
– -3% to -6%

Investicije
– -9% to -13%

Kako vidite daljnji razvoj prihoda i broja radnika do kraja godine uslijed krize? Koji su planovi vašeg poduzeća za investiranje u Hrvatskoj za ovu godinu uslijed krize?

Prosjeak odgovora

Očekivani utjecaj za 2020.

Do 47% ispitanika očekuje probleme s likvidnošću unutar šest mjeseci

Usporedba s istraživanjem
zemalja srednje i istočne
Europe

Unutar 3 mjeseca
- 17% to 29%

Unutar 6 mjeseci
- 15% to 27%

Unutar 12 mjeseci
- 17% to 24%

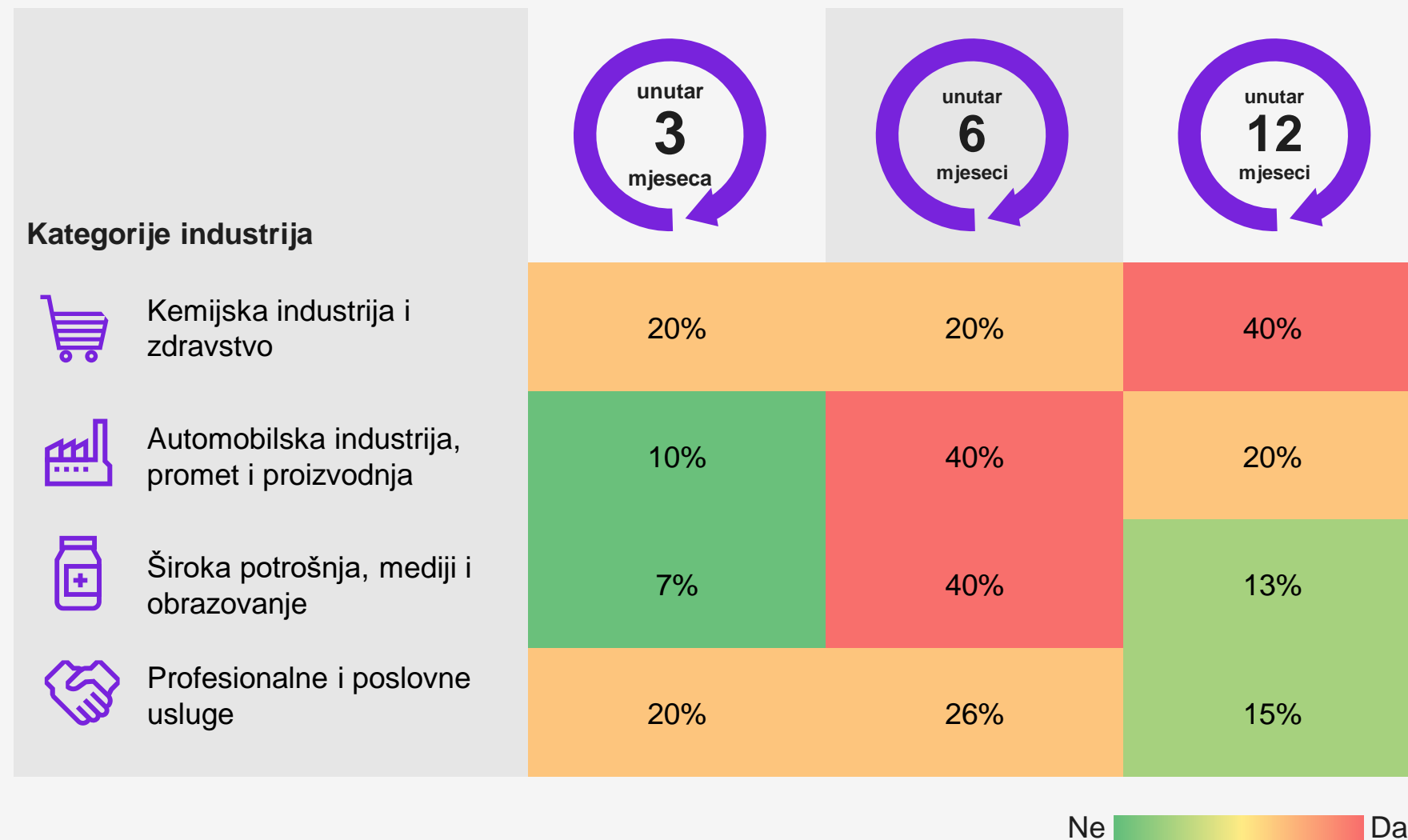
Predviđate li potencijalne probleme s likvidnošću za vaše poslovanje u Hrvatskoj?

kumulativni % ispitanika

Većina industrija predviđa kratkoročni rizik likvidnosti

Predviđate li potencijalne probleme s likvidnošću u vašem poslovanju u Hrvatskoj?
% ispitanika

Perspektiva nakon krize

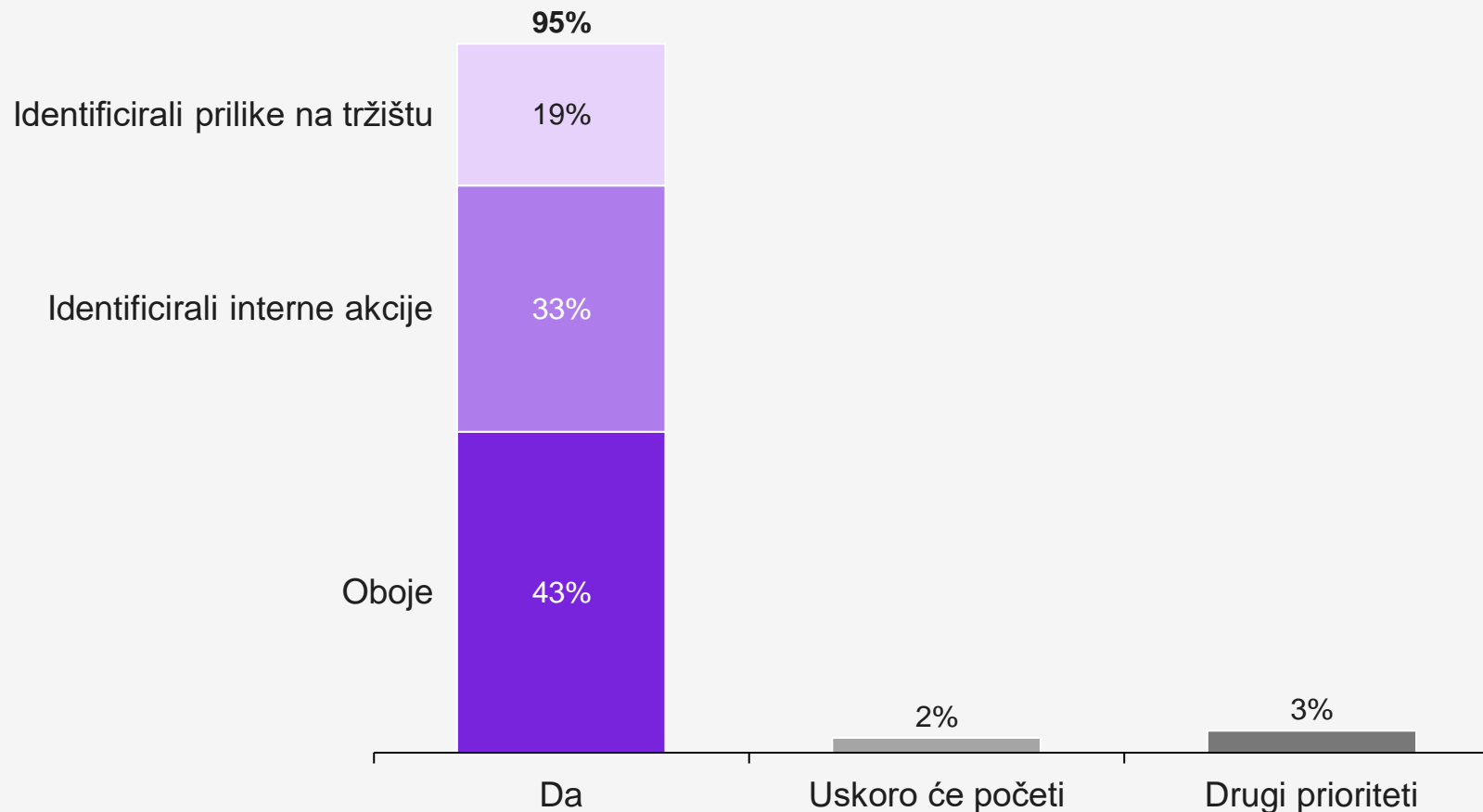

Većina poduzeća već definira dugoročne aktivnosti

Usporedba s istraživanjem u zemljama srednje i istočne Europe

Poduzeća koja su identificirala i prilike na tržištu i interne akcije
– 49% do 65%

Osim upravljanja krizom, razmišljate li već o dugoročnim aktivnostima? % ispitanika, moguće više odgovora

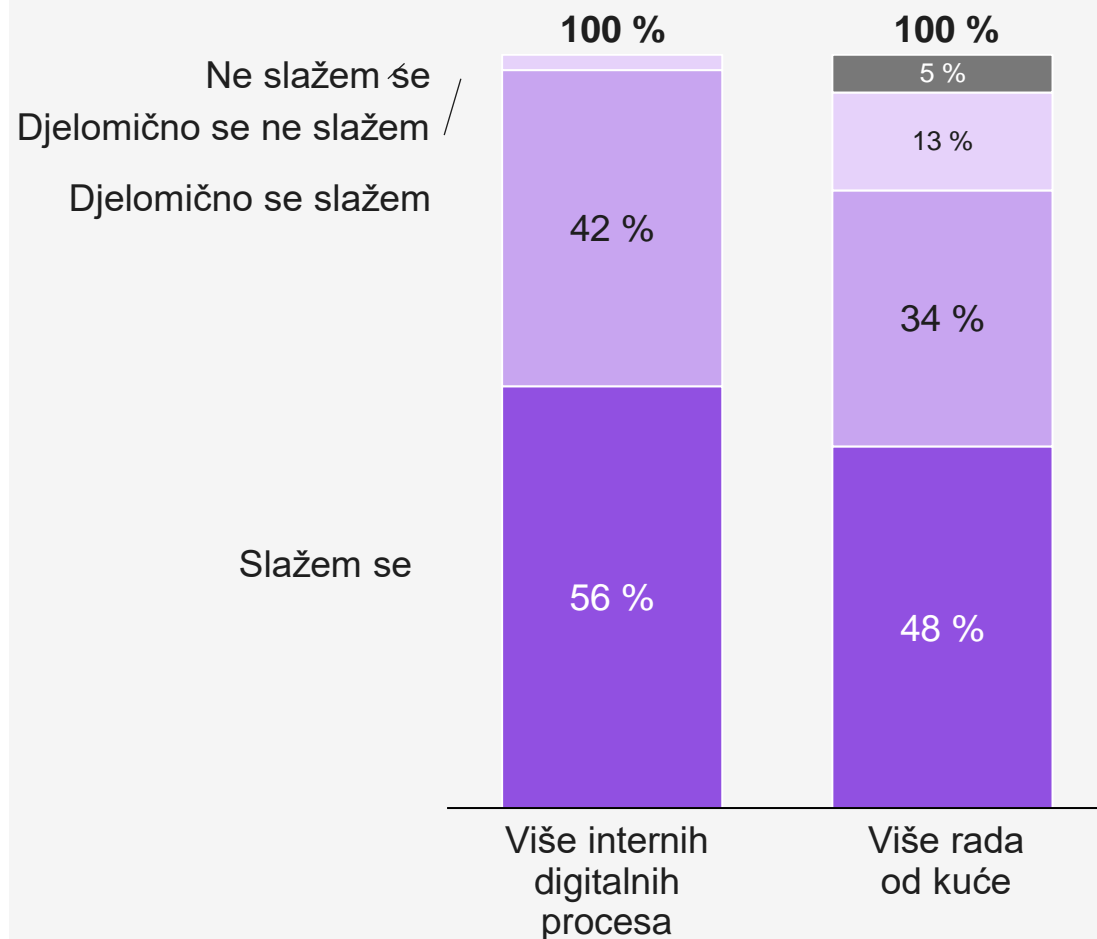
Trenutačna situacija ubrzava usvajanje digitalnih načina rada, iako nešto sporije nego kod poduzeća iz srednje i istočne Europe

Usporedba s istraživanjem zemalja srednje i istočne Europe

Slažu se s učestalijom primjenom internih digitalnih procesa
– 63% do 70%

Slažu se s više rada od kuće
– 53% do 67%

Koji dugoročni utjecaj će kriza imati na vaše poduzeće? % ispitanika

Source: AmCham Kearney COVID-19 flash survey June 2020

Očekuje se dodatni fokus na robotiku i automatizaciju

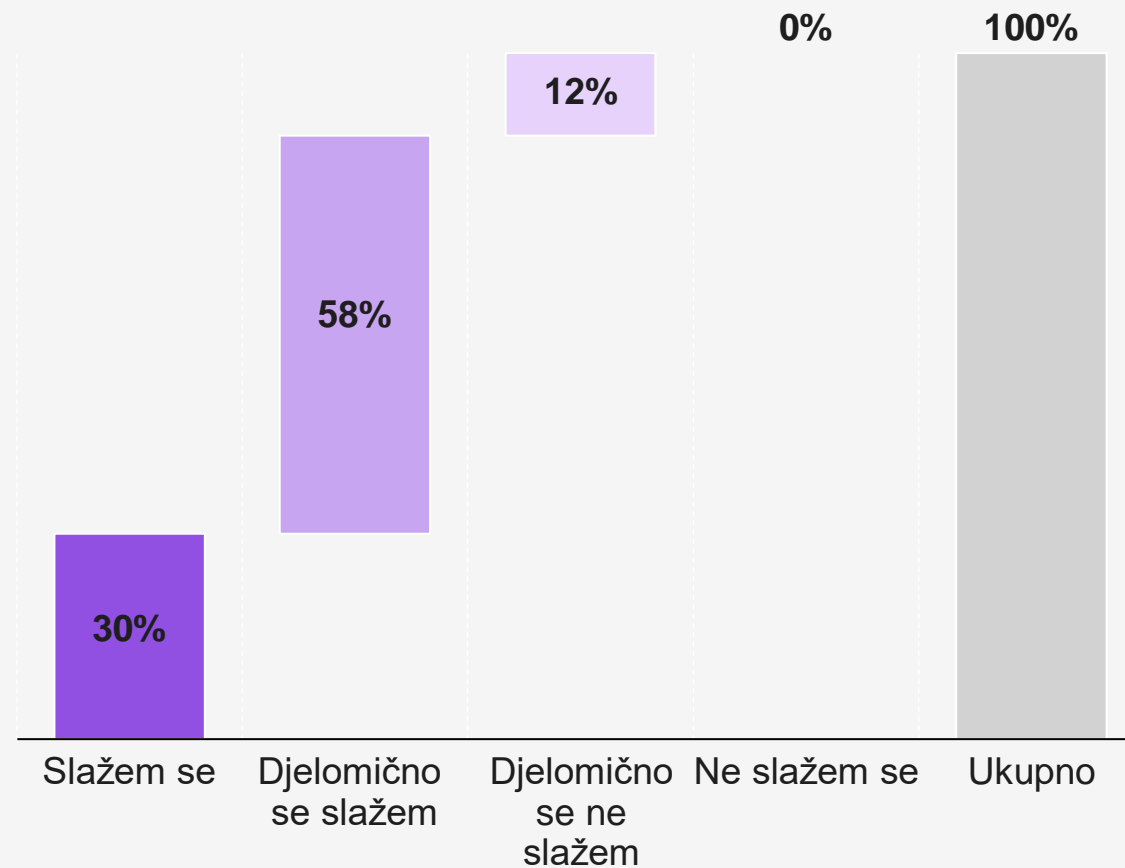
Usporedba s istraživanjem zemalja srednje i istočne Europe

Slažem se

– 34% do 45%

Koji dugoročni utjecaj će kriza imati na vaše poduzeće?
% ispitanika

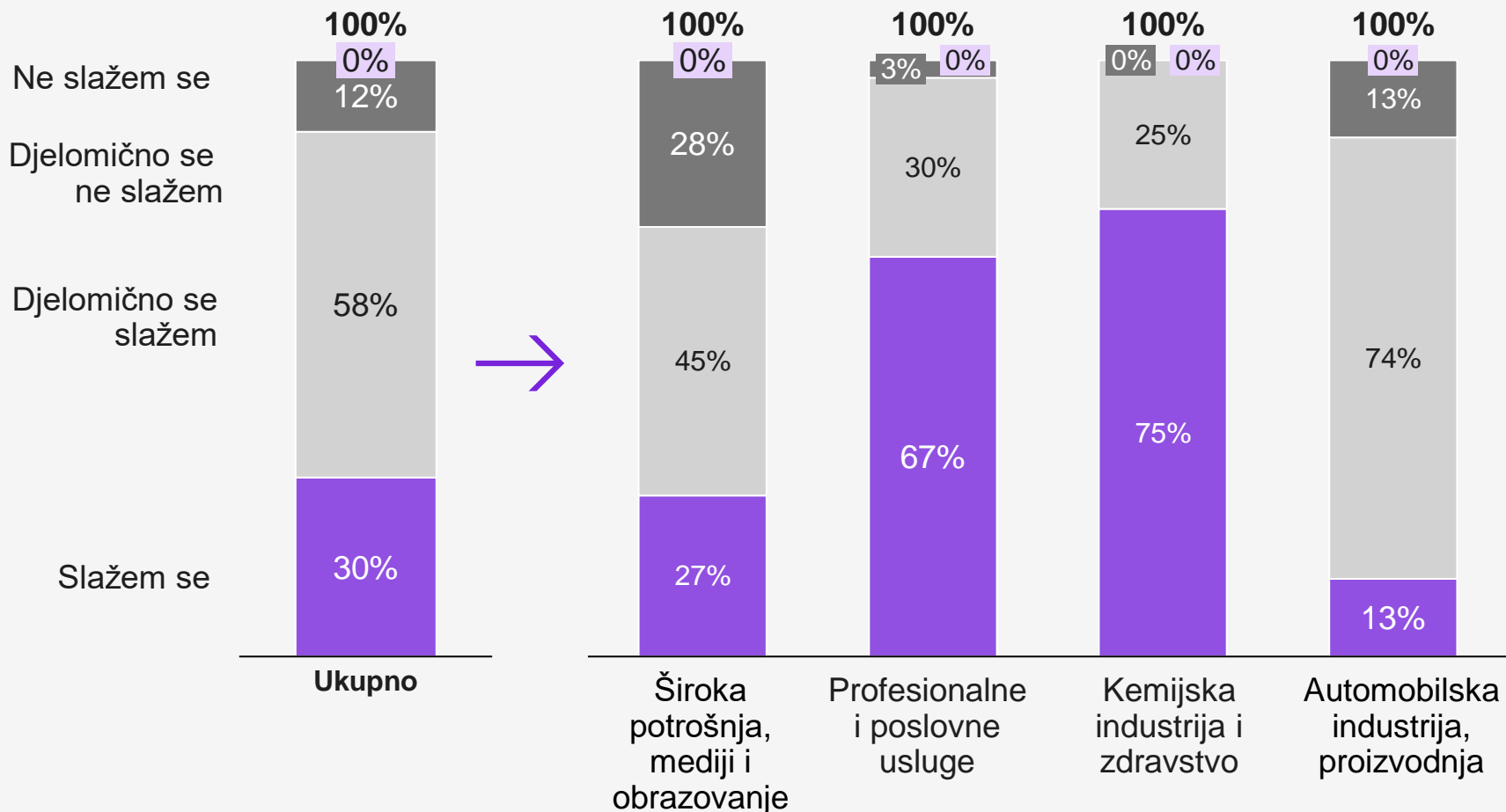
Povećanje robotizacije i automatizacije

Dodatni fokus na robotiku i automatizaciju je najviše izražen u uslužnom sektoru te kemijskoj industriji i zdravstvu

Koji dugoročni utjecaj će kriza imati na vaše poduzeće? % ispitanika

Povećanje robotizacije i automatizacije

Do 55% ispitanika razmatra promjene u lancima opskrbe

Usporedba s istraživanjem zemalja srednje i istočne Europe

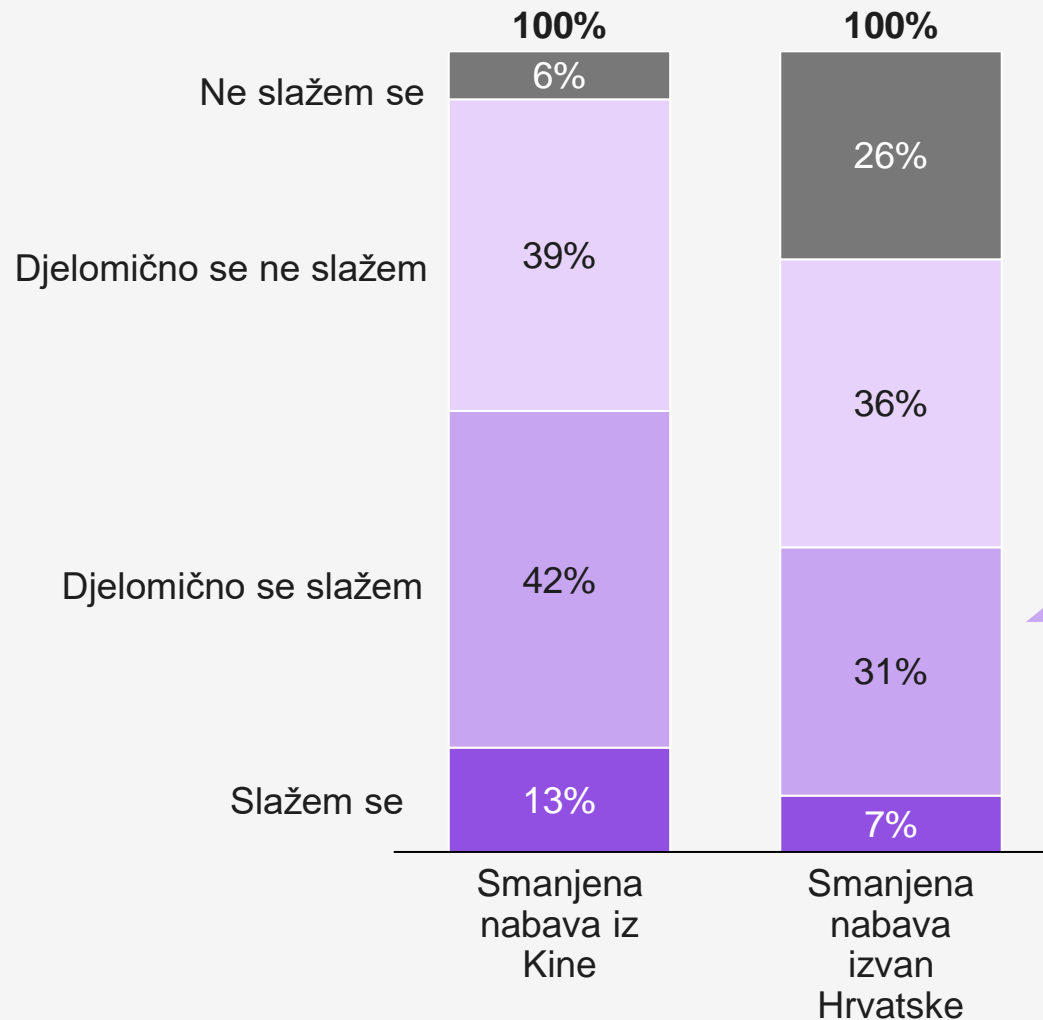
Slažu se da će smanjiti nabavu iz Kine

– od 8% do 25%

Slažu se da će smanjiti nabavu izvan zemlje

– 8%

Koji dugoročni utjecaj će kriza imati na vaše poduzeće? % ispitanika

Značajan broj poduzeća u kemijskoj industriji i proizvodnji se slaže

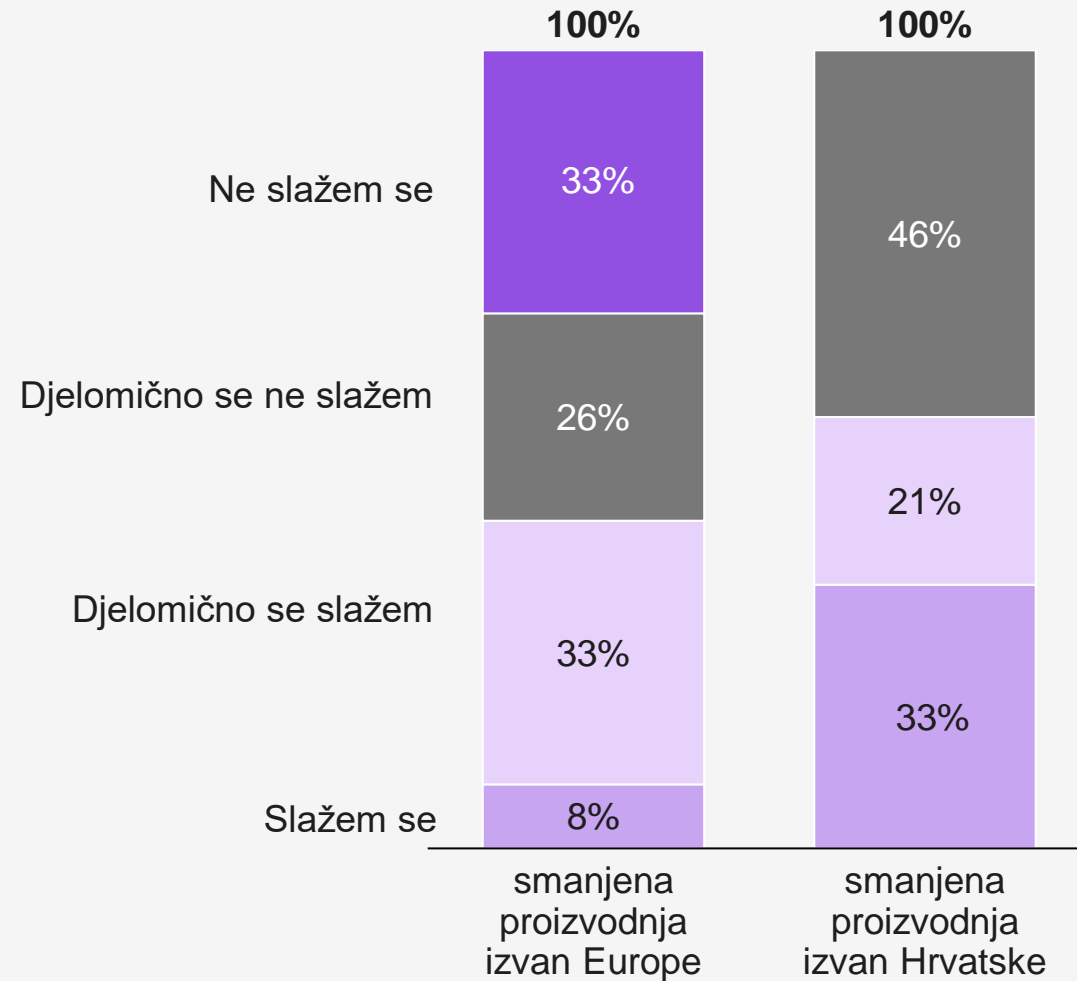
Hrvatska poduzeća planiraju premjestiti poslovanje bliže kući

Usporedba s istraživanjem
zemalja srednje i istočne
Europe

Slažu se da će smanjiti
proizvodnju izvan Europe
– 0% do 31%

Slažu se da će smanjiti
proizvodnju izvan zemlje
– 7% do 13%

Koji dugoročni utjecaj će kriza imati na vaše poduzeće? % ispitanika

Poduzeća predviđaju da će se više digitalno povezivati s klijentima

Usporedba s istraživanjem zemalja srednje i istočne Europe

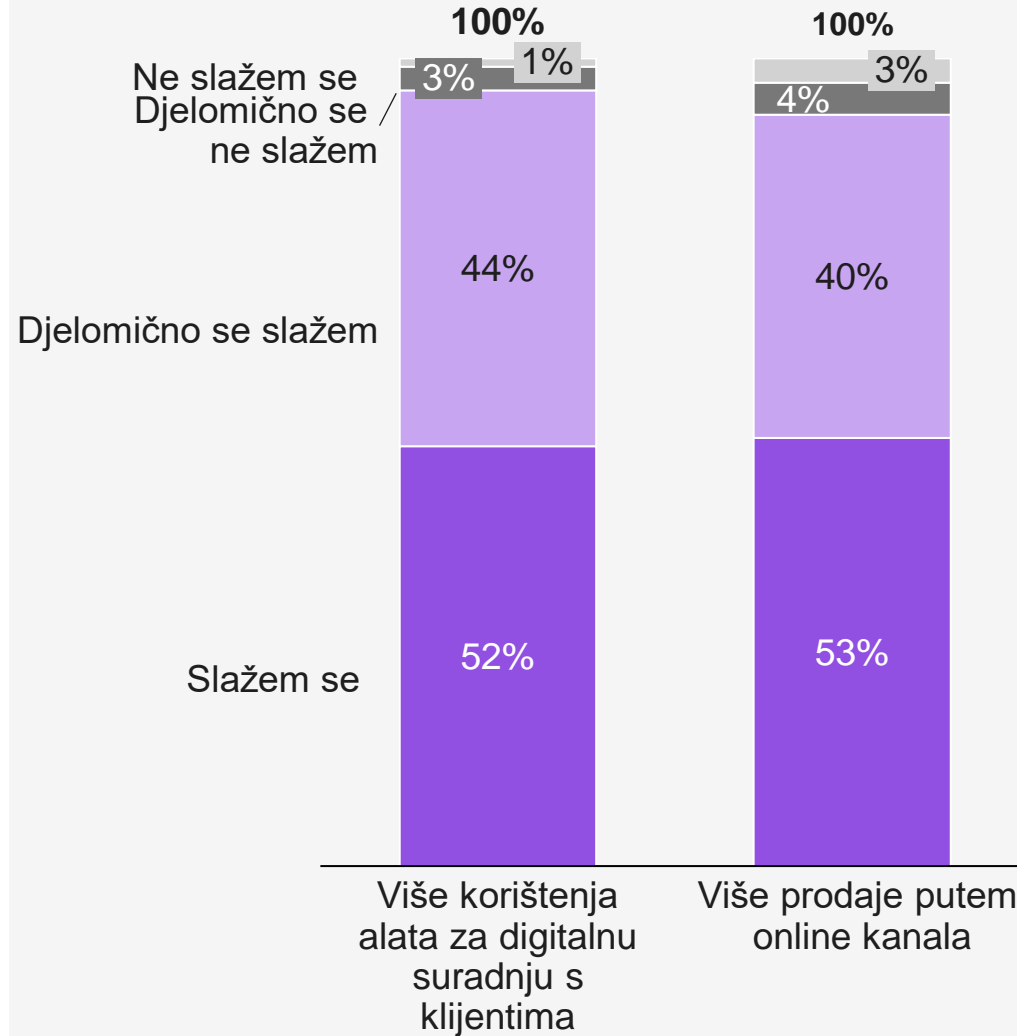
Slažu se da će koristiti više digitalnih načina interakcije s klijentima

– 61% do 68%

Slažu se da će obavljati više prodaje putem online kanala

– 33% do 61%

Koji dugoročni utjecaj će kriza imati na vaše poduzeće? % ispitanika

Čini se da konsolidacija industrije nije ozbiljna opcija za hrvatske tvrtke

Usporedba s istraživanjem zemalja srednje i istočne Europe

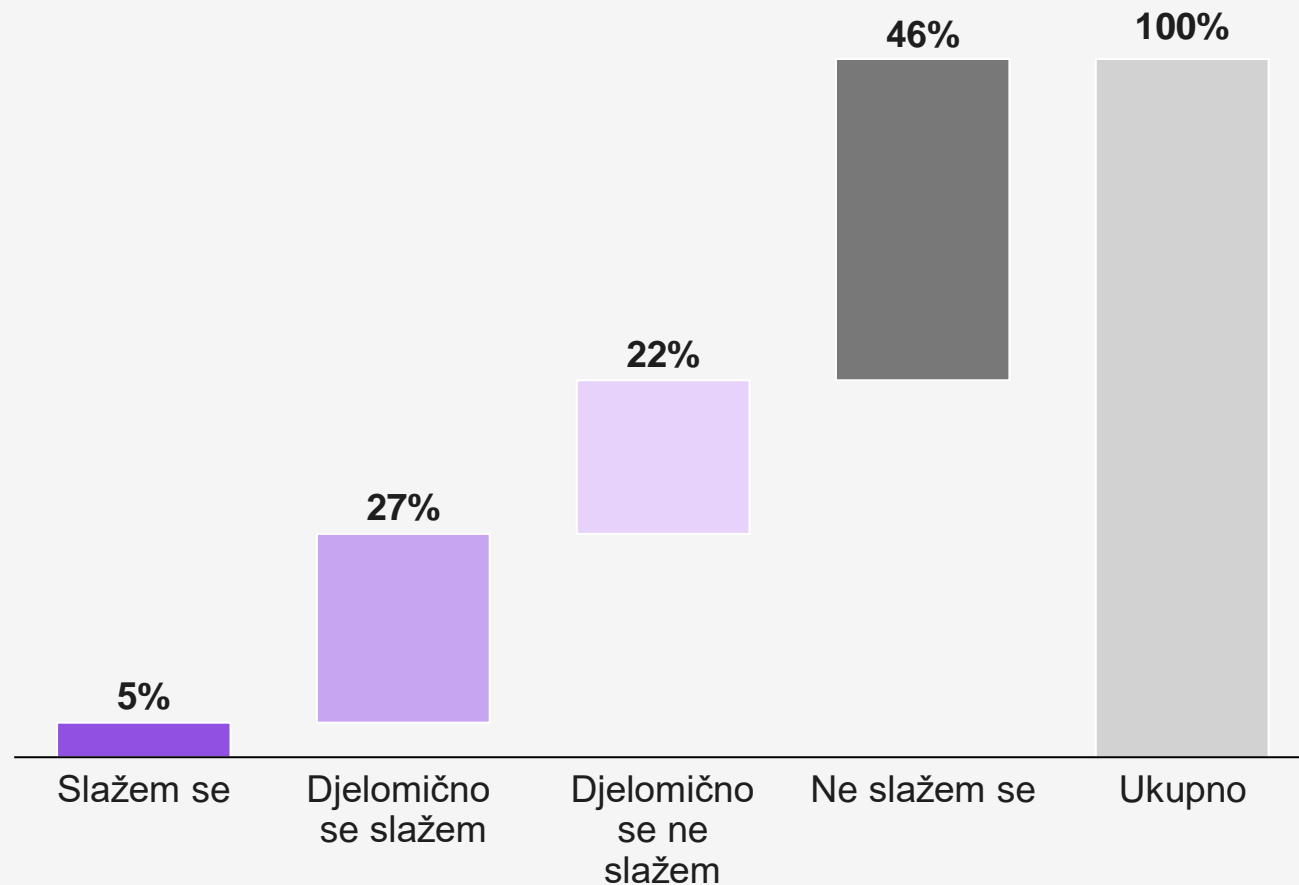
Slažem se ili se djelomično slažem

– 40% do 54%

Koji dugoročni utjecaj će kriza imati na vaše poduzeće?

% ispitanika

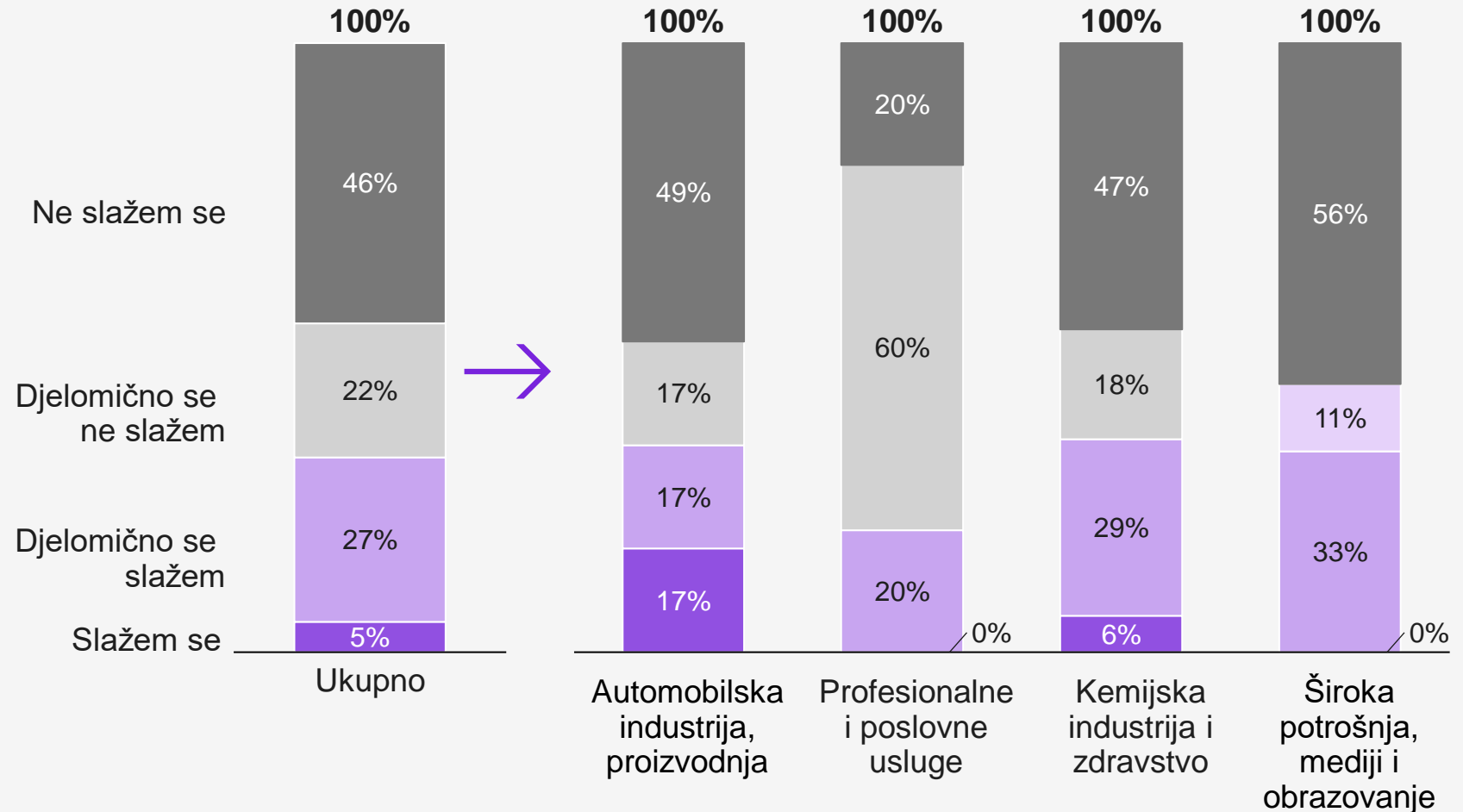
Preuzet ćete ili ćete biti preuzeti od drugog poduzeća

Međutim, neki ispitanici iz kategorije automobilske i kemijske industrije razmotrit će konsolidaciju tržišta u bliskoj budućnosti

Koji dugoročni utjecaj će kriza imati na vaše poduzeće? % ispitanika

Preuzet ćete ili ćete biti preuzeti od drugog poduzeća

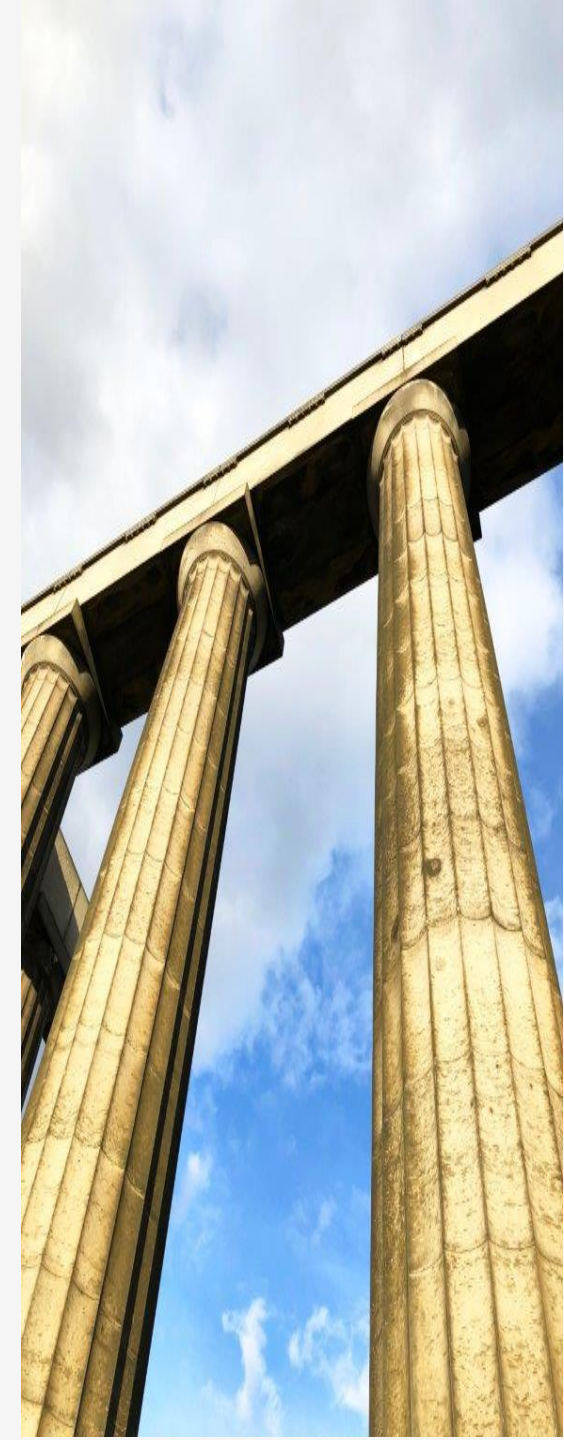
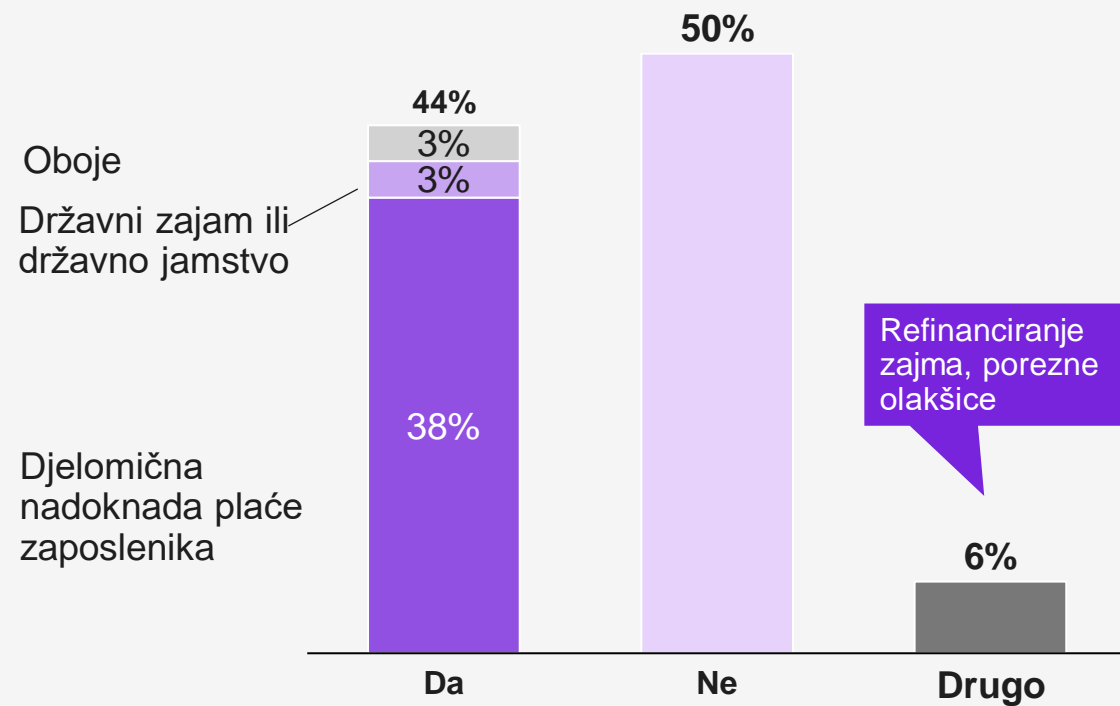
Do 50% ispitanika koristilo je mjere potpore

Usporedba s istraživanjem zemalja srednje i istočne Europe

Djelomična nadoknada za plaće zaposlenika – 22%

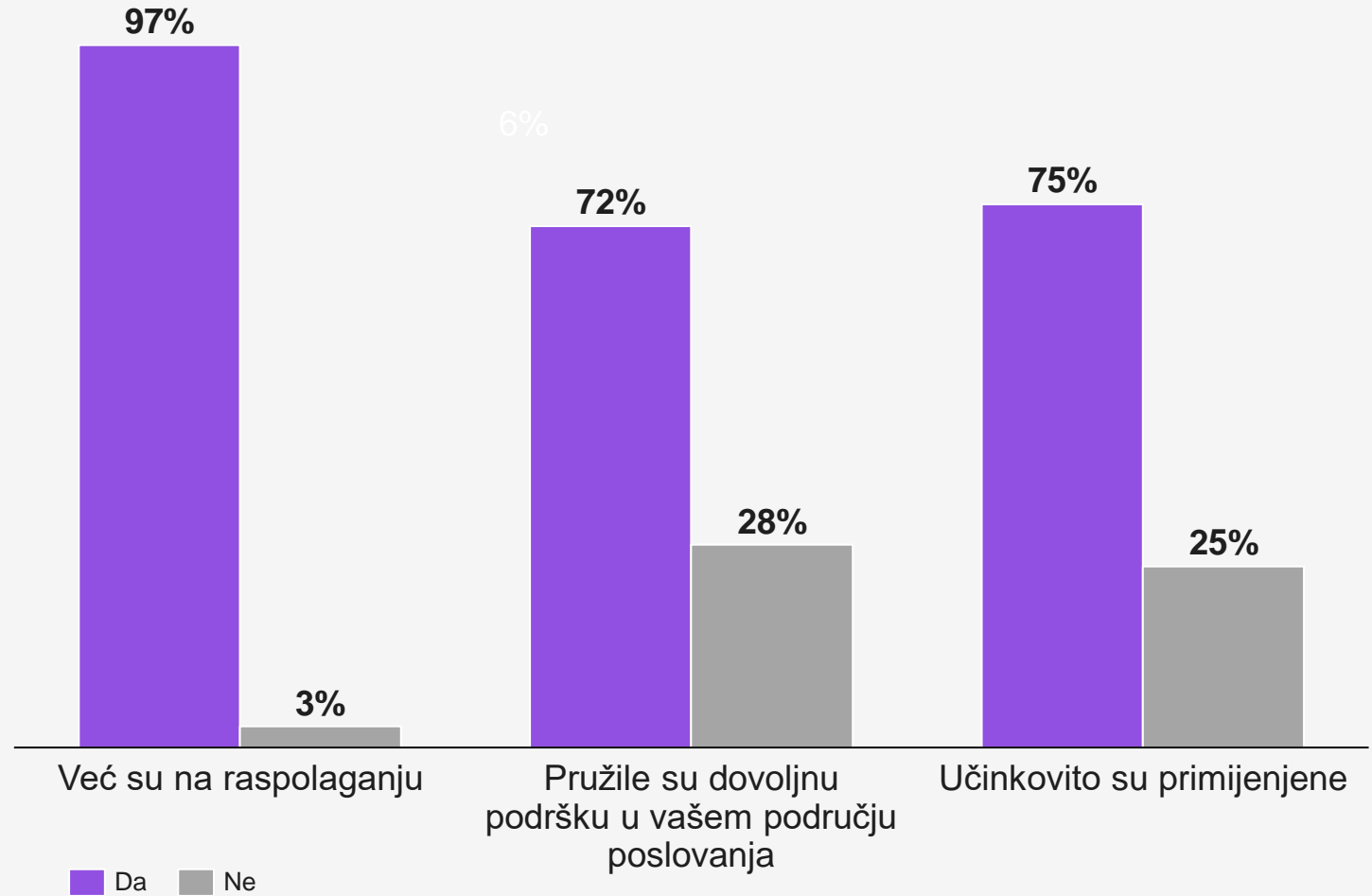
Je li se vaše poduzeće prijavilo za bilo koju od vladinih ekonomskih mjera?

% ispitanika

Većina poduzeća koja koriste vladine mjere potpore je zadovoljna načinom na koji su primijenjene

Kako su vladine mjere utjecale na gospodarstvo?
% ispitanika

Hvala

This document is exclusively intended for selected client employees. Distribution, quotations and duplications – even in the form of extracts – for third parties is only permitted upon prior written consent of Kearney.

Kearney used the text and charts compiled in this report in a presentation; they do not represent a complete documentation of the presentation.

KEARNEY

